نگاه بیرون

ایران با روسیه هم موضع می‌شود

REUTERS

ترجمه: شهرام زرندار

● مقامات رسمی ایران می‌گویند تهران تصمیم گرفته موضعش را برای حرکت به سوی یک توافق سیاسی برای خاتمه‌دادن به جنگ داخلی سوریه با روسیه همانند کند. در اشاره‌ای نمادین، این همانندسازی می‌تواند مخالفت ایران با برکناری بشار اسد را به‌عنوان بخشی از توافق صلح، کم‌رنگ‌تر کند.دیپلمات‌ها گفته‌اند، درحالی‌که روسیه در نگاه افکار عمومی جهان موضع قاطع خود را درمورد پشتیبانی از اسد حفظ کرده، اخیرا بر همگان به ویژه کشورهای عربی روشن ساخته که با استعفای اسد به‌عنوان بخشی از فرایند صلح هیچ مخالفتی ندارد.به گفته یک مقام آگاه ایرانی تصمیم تهران برای هماهنگ‌کردن موضعش با روسیه پس از دیدار ماه گذشته ولادیمیر پوتین از تهران اتخاذ شده است، ایران مانند روسیه در برابر افکار عمومی جهانی تأکید کرده تنها هنگامی باید از قدرت کناره‌گیری کند که در انتخابات ریاست جمهوری آتی رأی نیاورد.مقام ارشد ایرانی که نخواست نامش فاش شود به رویترز گفته: آنچه در موردش توافق شده این است که ایران و روسیه یک سیاست واحد را که به نفع تهران، مسکو و دمشق باشد دنبال می‌کند. ایران به‌طور جدی معتقد است که تنها ملت سوریه باید درباره سرنوشت خود تصمیم‌گیری کند اما در مرحله اول باید آرامش برقرار شود. این مقام آگاه افزود: ممکن است مردم سوریه تصمیم بگیرند اسد باید برود و در این صورت او باید برود، اگر اسد نتواند به کشور و مردمش خدمت کند آنگاه جانشین او باید کشور را اداره کند.یکی دیگر از مقامات آگاه ایرانی به رویترز گفته، «دیدار پوتین و رهبر عالی‌قدر ایران بسیار موفقیت‌آمیز بوده و درحال‌حاضر ایران و روسیه درباره سرنوشت اسد دیدگاه واحدی دارند».

تفاوت‌های مهم

سرنوشت اسد بزرگ‌ترین مسئله در بین قدرت‌های بزرگ است. قدرت‌های بزرگ جهانی در حال طراحی نقشه‌ای برای اجرای یک فرایند سیاسی در سوریه‌اند که در عرض دو سال آتی منجر به انتخابات ریاست‌جمهوری در این کشور شود. مقامات آمریکایی و اروپایی می‌گویند بشار اسد اعتبار خود را در این کشور از دست داده و نمی‌تواند خود را با محورهای مورد توافق قدرت‌های جهانی در دو اجلاس وزرا در وین منطبق کند. قدرت‌های غربی، ترکیه و عربستان سعودی با اکراه توافق کرده‌اند که به اسد اجازه دهند که در طول دوره انتقالی در پست خود بماند.جان کری، وزیر امور خارجه ایالات متحده روز جمعه گفت «تفاوت‌های مهمی» در مورد سرنوشت اسد وجود دارد. او این سخنان را در نیویورک ایراد کرده، جایی که ۱۷ کشور شامل روسیه، ایالات متحده و رقبای منطقه‌ای ایران، ترکیه و عربستان سعودی برای بحث درمورد یک نقشه راه برای برقراری صلح در سوریه با هم دیدار کرده‌اند. این نقشه راه شامل برقراری آتش‌بس، گفت‌وگوها بین اپوزیسیون سوریه و حکومت سوریه درباره یک دولت متحد و حکومت انتقالی و دفاع از ادامه جنگ علیه داعش می‌شود. آیت‌الله خامنه‌ای پس از دیدار با پوتین علنا ایالات متحده را نقد کرد و گفت سیاست‌های ایالات متحده در خاورمیانه تهدیدی برای مسکو و تهران است و خواهان روابط متقابل و دوجانبه با روسیه شد. روسیه و ایران به پشتیبانی اسد علیه نیروهای ضددولتی در پنج سال گذشته حضور داشته‌اند. جنگ داخلی سوریه تاکنون ۲۵۰ هزار کشته بر جای گذاشته است.هر دو دشمن می‌توانند منافع واحدی برای ایجاد روابطی جدید مبتنی بر عدم‌اعتماد متقابل بین غرب و روسیه داشته باشند. این رابطه به‌خاطر مقابله با هژمونی ایالات متحده در خاورمیانه شکل خواهد گرفت. در اولین دور گفت‌وگوهای وزرا درمورد سوریه در وین، ایران با اکراه توافق یا نقشه راه را امضا کرده، نقشه‌ای که بر پایه بیانیه ژنو در سال ۲۰۱۲ طراحی شده است. بیانیه ژنو خواهان یک دوره انتقال سیاسی در سوریه است و تهران هرگز رسما آن را نپذیرفته زیرا این بیانیه می‌تواند به این معنی باشد که اسد باید از کار برکنار شود.یک دیپلمات ارشد غربی در این هفته گفت: «ایران از این بیانیه ناخرسند است اما اجازه داده تا کار پیش برود». او به دو بیانیه‌ای اشاره کرده که در وین در تاریخ ۳۱ اکتبر و ۱۴ نوامبر در موردشان توافق شده است. ایران بارها گفته مسئله برکناری اسد را خط قرمز خود می‌داند. دیپلمات‌های غربی می‌گویند ایران باید هرچه بیشتر به سوی موضع روسیه پیش برود و اگر می‌خواهد یک راه‌حل دیپلماتیک قابل اتکا برای خاتمه جنگ در سوریه پیدا شود باید کاملا اسد را رها کند.ایالات متحده، اتحادیه اروپا و کشورهای حاشیه خلیج‌فارس اصرار دارند که در خاتمه دوره انتقال سیاسی اسد باید کنار برود و در انتخابات آتی نباید کاندید پست ریاست جمهوری سوریه شود.یک مقام غربی گفته: برای روسیه و ایران توافق دقیق درباره چگونگی رهاکردن بشار اسد امری خطیر است. حتی اگر ایرانی‌ها امکان برکناری اسد را به رسمیت بشناسند، این هدف توهم‌آلود است.

کنفرانس خبری پایان سال اوباما:

توافق هسته‌ای بدون آمریکا ممکن نبود

شرق: رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا طبق روال هرساله، در آستانه پایان سال میلادی به جمع خبرنگاران رفت و پس از ایراد سخنانی به سؤالات آنان پاسخ گفت. باراک اوباما چند کلامی درباره سال گذشته آمریکا و سال آینده این کشور سخن گفت. او پس از پرداختن به مسائل اقتصادی آمریکا و تلاش‌های دولتش برای کاهش‌دادن نرخ بی‌کاری به پنج‌درصد، برنامه سلامت دولت، سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی پاک و توافق هفته گذشته پاریس در حوزه آب و هوا که به نظر او فقط به دلیل رهبری آمریکا محقق شد، به توافق هسته‌ای ایران پرداخت.

اوباما با اشاره به این مسئله که وقتی آمریکا در جهان رهبری کند چه چیزهایی ممکن می‌شود، مثال‌هایی آورد که یکی از این مثال‌ها توافق هسته‌ای با ایران بود. او در این مورد گفت: در سراسر جهان، توافق هسته‌ای با ایران، ازسرگیری روابط دیپلماتیک با کوبا، به‌نتیجه‌رساندن توافق تجاری در راستای استفاده از کارگران و شرکت‌های آمریکایی به‌جای چینی‌ها و اتباع دیگر کشورها در امور تجاری و اینکه اطمینان از این موضوع که آمریکاست که قوانین تجاری جهان را تعیین می‌کند، نشان داده است که وقتی آمریکا زمام امور را به دست بگیرد چه چیزهایی امکان‌پذیر می‌شود. باراک اوباما در بخشی از پاسخ خود به سؤال خبرنگاری درباره حل بحران سوریه که پرسید آیا دولت می‌تواند جلوی افراطی‌های تروریست را بگیرد، گفت: «ما یک فرصت داریم و برای غنیمت‌شمردن این فرصت، جان کری با سوریه، ترکیه، ایران و کشورهای حوزه خلیج‌فارس و دیگر طرف‌های ذی‌نفع در حال مذاکره است. او در این مورد گفت تمرکز ما بر یافتن راهی برای انتقال سیاسی قدرت است. او در ادامه گفت که یافتن راهی برای انتقال سیاسی که اجازه می‌دهد منافع متحدان اسد یعنی روسیه و ایران نیز با اتخاذ آن لحاظ شود مهم است. او در پاسخ به سؤال خبرنگار دیگری بار دیگر بر این نکته تأکید کرد که توافق هسته‌ای ایران بدون رهبری آمریکا امکان‌پذیر نبود.

وزیر خارجه ایران:

حضورمان در سوریه هم قانونی و هم مشروع است

در حاشیه مذاکرات صلح سوریه در نیویورک، وزیر خارجه ایران در گفت‌وگو با نیویورکر به سؤالات خبرنگار این مجله درباره سوریه، حضور نیروهای ایرانی در این کشور و مذاکرات هسته‌ای پاسخ داد.

بخشی از این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

ایران نقش آشکاری در سوریه ایفا کرده است. براساس آخرین محاسبه‌ای که من داشتم، هشت ژنرال در یک‌سال‌ونیم گذشته در سوریه جان باخته‌اند.

این نشان می‌دهد که ما درباره مبارزه با داعش جدی هستیم. ما داعش و افراطی‌گری را تهدیدی برای همه در منطقه می‌دانیم. موضع ما این است که به دولت‌های مشروع در منطقه که نمایندگی در سازمان ملل متحد دارند، کمک می‌کنیم. ما به درخواست دولت عراق از طریق مشاوران خود کمک می‌کنیم، ما به درخواست دولت سوریه با مشاوران خود برای جنگ با افراطی‌گری کمک می‌کنیم. بنابراین این کار هم قانونی و هم مشروع است.

اما بیشتر این مشاوران در حال کمک به سوری‌ها برای مبارزه با مخالفان هستند. دولت سوریه واقعا چندان در حال جنگ با داعش نیست.

نه. دولت سوریه در حال جنگ با داعش است. پس چه کسی در حال جنگ با داعش است؟ آمریکاست؟

مجموعه‌ای از گروه‌های شورشی در حال این کار هستند.

این یک شوخی است. آمریکا می‌خواست گروه‌های شورشی تحت آموزش خود را به سوریه بفرستد تا با داعش بجنگند. از دوهزارو ۵۰۰ شورشی که آنها آموزش داده بودند، فقط ۷۰ نفر از آنها پذیرفتند به سوریه بروند و با داعش بجنگند. بقیه آنها خواستند به سوریه بروند تا با دولت بجنگند. بنابراین شما باید بیدار شوید و واقعیت را ببینید. گروه‌های شورشی حتی یک گلوله علیه داعش شلیک نکرده‌اند.

تهران و مسکو درباره اتفاقاتی که در سوریه در حال وقوع است یا تلاش برای مذاکره درباره صلح چقدر با یکدیگر هماهنگی دارند؟

ما تلاش می‌کنیم درباره آنچه در منطقه در حال وقوع است به صورت منظم با روسیه و همچنین دیگران به جز آمریکا هماهنگی انجام دهیم و ما آماده هستیم با هرکسی درباره اوضاع سوریه مذاکره کنیم؛ زیرا معتقدیم این تهدیدی مشترک است.

حدود ۳۶ سناتور در نامه‌ای به رئیس‌جمهور آمریکا از وی خواستند تحریم‌ها را لغو نکند.

آنها از رئیس‌جمهور نخواستند که برجام را بپذیرد. بیش از ۳۶ نماینده در مجلس ایران هستند که از ما می‌خواهند برجام را اجرا نکنیم. بنابراین فکر می‌کنم برای ما نیز چنین باشد.

نامه سناتورها اشاره به آزمایش موشکی ایران در دهم اکتبر دارد. چرا برای ایران این‌قدر مهم است که آزمایش موشکی انجام دهد؟

این دفاع مشروع ماست. اینها موشک‌هایی نیستند که برای قابلیت حمل کلاهک‌های هسته‌ای طراحی شده باشند، بنابراین این حق ما برای دفاع از خود است.

پس احتمال توافق درباره موشک‌ها وجود نخواهد داشت.

اصلا نه. چرا باید چنین باشد؟ متحدان شما در حال هزینه ده‌ها میلیارد دلاری برای خرید تسلیحاتی هستند که در این منطقه نیازی به آن ندارند. جنگ‌افزار نظامی ایران کمتر از کسری هریک از این کشورها در منطقه است.

اخیرا کنگره آمریکا مصوبه‌ای را در راستای تغییر برنامه لغو روادید به تصویب رسانده است. این مصوبه مسافرانی را که به کشورهایی سفر کرده‌اند که از طرف آمریکا کشورهای حامی تروریسم به حساب می‌آیند، ملزم می‌کند تا فرایند اخذ روادید و بررسی امنیتی را طی کنند. نام ایران نیز در این فهرست دیده می‌شود.

این برنامه غیرمنطقی است. آیا هیچ‌کس در غرب هدف حمله هیچ تبعه ایرانی، ایرانی‌الاصل یا هر کسی که در حال سفر به ایران است، قرار گرفته است؟ از آنجایی که بسیاری از افراد هدف حمله، اتباع متحدان شما، افراد در حال سفر به کشورهای متحدان شما و افراد در حال گذر از کشورهای متحدان شما قرار گرفته‌اند، شما به‌دنبال آدرس اشتباه می‌گردید. شما می‌دانید افرادی که مردم را در سن برناردینو کشتند اهل کجا بودند. شما می‌دانید افرادی که حملات یازدهم سپتامبر را انجام دادند اهل کجا بودند. شما می‌دانید افرادی که حملات پاریس را انجام دادند، اهل کجا بودند و از کجا گذر کردند و کجا رفتند. هیچ کدام از اینها حتی در ایران پا هم نگذاشتند. بنابراین شما چرا در حال مجازات افرادی هستید که در حال سفر به ایران هستند و به خاطر آن، آنها را مجازات می‌کنید؟ ما قصد نداریم این افراد را تندرو کنیم. ما هرگز این کار را انجام نداده‌ایم. متحدان شما، افرادی را که سفر کردند، تندرو کرده‌اند.

برخی اتباع ایرانی-آمریکایی در ایران در بازداشت هستند. این واقعا در این کشور(آمریکا) بازتاب داشته است.

من از منظر انسانی بیشترین تلاش خود را برای حل این موضوع به کار بسته‌ام و همچنان بیشترین تلاش خود را در این زمینه به کار خواهم بست.

منبع: خبرگزاری صداوسیما

کوتاه دیپلماسی

دوشنبه سند چهارم اراک امضا می‌شود

● **ایرنا:** رئیس سازمان انرژی اتمی، گفت: حدود ۹ تن اورانیوم غنی‌شده ایران در چند روز آینده به روسیه صادر می‌شود. علی‌اکبر صالحی در حاشیه دومین رونمایی از دستاوردهای شرکت‌های دانش‌بنیان درباره تبادل سوخت ایران افزود: تبادل سوخت به خوبی پیش رفته همچنان که پیش از این هم اعلام شد ما ۱۳۷ تن کیک زرد از کشور روسیه وارد کرده‌ایم و در چند روز آینده نیز حدود ۹ تن اورانیوم غنی‌شده ایران به روسیه صادر می‌شود. وی درباره روند اجرای برجام، گفت: در اراک باید مخزن مورد نظر را خارج کنیم، مقدمات کار فراهم شده، ولی ما منتظر هستیم روز دوشنبه سند دیگری در وین به امضا برسد که این سند نهایی خواهد بود و سند چهارمی است که ما در ارتباط با اراک خواهیم داشت. این سند ضمانت کافی برای اینکه ما مطمئن باشیم آنها ملتزم به تعهداتشان هستند، ایجاد می‌کند، البته با ماه دسامبر که تعطیلات غربی‌هاست روبه‌رو شده‌ایم، اما تمام تلاش خود را می‌کنیم که باوجود محدودیت‌ها در تعطیلات آنها بتوانیم همه موارد طبق روال پیش برود و تا هفته سوم دی‌ماه شاهد رفع تحریم‌ها باشیم.

ولایتی:

اگر در سوریه جلوی دشمن را نگیریم باید در مرزهایمان پذیرای آنها باشیم

● **ایسنا:** علی‌اکبر ولایتی، رئیس مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام، گفت: حمایت ایران از مرزهای خود و امنیت کشورهای منطقه در واقع امنیت را برای خودمان به همراه می‌آورد. در غیر این صورت دشمن سنگرهایش را در اطراف ایران بنا خواهد کرد. او با تأکید بر اینکه ایران تلاش می‌کند با همسایگان خود روابطی دوستانه داشته باشد، گفت: برخی می‌گویند چرا ما در سوریه هستیم و چرا به عراق کمک می‌کنیم و من در پاسخ به آنها می‌گویم از نظر اسلامی اگر بخواهیم با کشورهای اسلامی به اتحاد ملی دست یابیم باید از طریق خط مقاومت این کار را بکنیم و آمریکا نیز از آنجا که فکر می‌کرد سوریه حلقه ضعیف خط مقاومت است، سعی کرد این حلقه را قطع کند، ولی ما این اجازه را به آنها نخواهیم داد، چراکه سوریه حلقه طلایی مقاومت است. امروز آمریکایی‌ها از تقسیم عراق و سوریه صحبت می‌کنند، چراکه خواهان خاورمیانه‌ای چندتکه و ضعیف هستند.

ادامه از صفحه ۲

والله، آدم حسابی را رد صلاحیت نمی‌کنیم

نمایندگان مردم در خبرگان قانون اساسی اولیه جمهوری اسلامی به این موضوع رأی دادند که اگر کسی مثل امام خمینی مورد قبول اکثریت جامعه نبود، رهبری نظام به صورت شورایی اداره شود. در حال حاضر قانون اساسی ما این است که رهبری نظام به صورت شورایی نباشد و فقط با یک نفر اداره شود و آیت‌الله هاشمی هم این بحث تاریخی در مورد خبرگان را مطرح کردند که واکنش برخی به نقل تاریخ جای تعجب دارد».

جنتی زیر بار زور نمی‌رود

آیت‌الله مومن در بخش دیگری از گفت‌وگوی خود با مهر درباره نظارت استصوابی گفته است: «من دو، سه سالی در شورای نگهبان در خدمت حضرت آیت‌الله صافی‌گلپایگانی بودم؛ همان سال‌ها هم این حرف‌ها در مورد نوع نظارت شورای نگهبان گفته می‌شد، اما به بی‌ربطی سخنان امروز نبود. وقتی من عضو فقهای شورای نگهبان شدم، ایشان فرمود «ما در همان سال اول هم در شورای نگهبان به‌صورت استصوابی نظارت می‌کردیم». آیت‌الله صافی می‌فرمود «چند نفر کمونیست نامزد انتخابات شده بودند تا مردم به آنها رأی بدهند اما ما از قسم‌نامه نمایندگان مجلس که در قانون اساسی آمده است، استفاده کردیم که نمایندگان مجلس حتما باید مسلمان باشند. بنابراین صلاحیت کمونیست‌هایی را که برای انتخابات آمده بودند، رد کردیم و نگذاشتیم وارد انتخابات بشوند». خب این نظارت استصوابی است.

او گفته است: «من نمی‌دانم چرا برخی آنقدر بی‌ربط در مورد نظارت شورای نگهبان حرف می‌زنند. مگر ما به مردم گفته‌ایم به فردی که آدم شریفی است، با نظام رفاقت دارد و نماز شب او ترک نمی‌شود رأی ندهید که برخی می‌گویند شورای نگهبان سلب حق مردم کرده است؟ والله به‌خدا ما کسی که آدم حسابی هست را ردصلاحیت نمی‌کنیم. اصلا بیایند یک مورد را نام ببرند و بگویند که شورای نگهبان این فرد را که آدم خوبی بوده است، بی‌حساب رد کرده است. ما هرگز چنین کاری را نکرده‌ایم و نخواهیم کرد، مگر مسلمان نیستیم؟ اگر مردم می‌خواهند به آدم بد رأی دهند خب عقل ندارند، اما اگر می‌خواهند به آدم خوب رأی دهند خب شورای نگهبان این افراد را شناسایی و تأیید صلاحیت می‌کند».

او در واکنش به این گفته هاشمی‌رفسنجانی که گفته بود «مردمی که همه فکر می‌کردند در انتخابات ۹۲ مأیوس و ناامید هستند، یکدفعه در انتخابات ۹۲ تصمیم گرفتند و با تغییر خودشان بزرگ‌ترین تحول اخیر را ایجاد کردند درحالی‌که دولت، شورای نگهبان و دستگاه‌های امنیتی با حمایت‌های آشکار از جریان دیگری طرفداری می‌کردند»، گفته است: «یعنی شورای نگهبان گفته بود آقای دکتر حسن روحانی صلاحیت ندارد و مردم برخلاف نظر شورای نگهبان به ایشان رأی دادند؟ خب شورای نگهبان همه کاندیداهای نهایی انتخابات ۹۲ را تأیید صلاحیت کرده بود؛ یعنی مردم برخلاف تمایل شورای نگهبان رأی دادند؟! خب اگر تمایل شورای نگهبان را هم فهمیدند که فهمیدند. اگر چنین حرفی را هم می‌زنند دروغ می‌گویند. امکان دارد بگویند دولت سابق هم مایل نبوده آقای روحانی رأی بیاورد، اما مایل بوده یا نبوده است که نظرش ارزشی ندارد. هرکسی چنین حرف‌هایی را زده، بیخود گفته است. آخر چرا این حرف‌ها را می‌زنند؟

وی درباره آیت‌الله جنتی هم گفته است: «من نمی‌خواهم بگویم آقای جنتی معصوم است، اما زیر بار زور نمی‌رود و به کسی هم باج نمی‌دهد اما خلافی هم نمی‌کند، ممکن است من به‌عنوان عضو شورای نگهبان دلم بخواهد فلانی در انتخابات رأی نیاورد ولی مردم به او رأی دهند؛ در این شرایط شورای نگهبان تخلفی نکرده است.

ما حتی برای دو رأی و سه رأی هم حساب باز می‌کنیم و اگر عده‌ای حرفی غیر از این را می‌زنند دروغ می‌گویند و تهمت می‌زنند. چه فایده‌ای برای آقای جنتی ۹۰ ساله یا برای من که در شورای نگهبان، هستم دارد؟ مگر می‌خواهیم کاخی بسازیم، حقوقی به‌دست بیاوریم یا عنوانی درست کنیم؟ امروز گرفتاری‌های شورای نگهبان ما را از تمام درس و زندگی‌مان بازداشته است. نماز شب آقای جنتی ترک نمی‌شود و ۵۱ رکعت نمازش را می‌خواند. آخر این چه حرف‌های بی‌ربطی است که عده‌ای می‌زنند؟ باید خجالت بکشند. من نمی‌خواهم بگویم آقای جنتی معصوم است اما زیر بار زور نمی‌رود و به کسی هم باج نمی‌دهد اما خلافی هم نمی‌کند. اگر خلاف کند مگر آقای خامنه‌ای قبولش می‌کند؟